

Rekabet Kurumu Başkanlığından;

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2013-4-96 (Önaraştırma)
Karar Sayısı : 14-02/41-19
Karar Tarihi : 16.01.2014

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI
Üyeler : Kenan TÜRK, Dr. Murat ÇETİNKAYA, Reşit GÜRPINAR,
Fevzi ÖZKAN, Dr. Metin ARSLAN, Doç. Dr. Tahir SARAÇ

B. RAPORTÖRLER: Çağlar Deniz ATA, Canan İÇEL, Tuğba YILMAZ

C. BAŞVURUDA

BULUNAN : Bellville Rodair Uluslararası Yük Taşımacılığı Ltd. Şti.
Yeşilköy Mah. Atatürk Cad. EGS Park Business Blokları B2 Blok
No:275 K:8 Bakırköy/İstanbul

D. HAKKINDA İNCELEME

YAPILAN : UN Ro Ro İşletmeleri A.Ş.
Dumankaya Vizyon İşyeri Blokları Esentepe Mah. Milangaz Cad.
No:77
K:2 Ofis No:83-92 Kartal/İstanbul

(1) **E. DOSYA KONUSU: UN Ro Ro İşletmeleri A.Ş. tarafından, Bellville Rodair Uluslararası Yük Taşımacılığı Ltd. Şti.'nin talep ettiği navlun fiyat teklifine cevap verilmediği ve bu fiyat teklifi ile servis hizmetinin rakip teşebbüse verilerek 4054 sayılı Kanun'un ihlal edildiği iddiası.**

(2) **F. İDDİALARIN ÖZETİ:** Kurumumuza yapılan başvuruda özetle;

- Başvuru sahibi Bellville Rodair Uluslararası Yük Taşımacılığı Ltd. Şti. (BELLVILLE)'nin UN Ro Ro İşletmeleri A.Ş. (UN RO RO)'den 03.10.2013 tarihinde navlun fiyatı talep ettiği, ancak o tarihte herhangi bir cevap alınmadığı,

- 4.10.2013 tarihinde tekrar aynı talepte bulunduğu, ancak fiyat teklifi ve servis hizmetinin UN RO RO tarafından başka bir rakip firmaya verildiği,

- BELLVILLE'nin çalıştığı firmanın işi başkasına verdiğinin UN RO RO'ya bildirilmesi üzerine UN RO RO'nun fiyat teklifinde bulunduğu, ancak BELLVILLE'nin işi kaybetmiş olmasından ötürü bunun olumlu bir katkısının olmadığı,

- Bu durum UN RO RO'ya sorulduğunda, teklif verilecek firmanın hat, sayı ve süreklilik gibi ölçütler çerçevesinde kendi ticari kararları neticesinde belirlendiğinin belirtildiği,

- UN RO RO'nun söz konusu pazardaki hakim durumunu kötüye kullanıp, bazı firmalara daha uygun navlun fiyat teklifinde bulunarak bazı firmalara ise navlunu geç vererek firmalar arasında ayrımcı uygulamalarda bulunduğu

belirtilmekte ve UN RO RO'nun mezkur uygulamalarının 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'a aykırılık teşkil ettiği iddia edilmektedir.

14-02/41-19

- (3) **G. DOSYA EVRELERİ:** Kurum kayıtlarına 10.10.2013 tarihinde giren başvuru üzerine hazırlanan 30.10.2013 tarih ve 2013-4-96/İİ sayılı İlk İnceleme Raporu, 06.11.2013 tarihli Kurul toplantısında görüşülmüş ve önaraştırma yapılmasına karar verilmiştir. Konuya ilişkin karar uyarınca düzenlenen 06.01.2014 tarih ve 2013-4-96/ÖA sayılı Önaraştırma Raporu görüşülerek karara bağlanmıştır.
- (4) **H. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda, başvuru konusuna ilişkin olarak, şikayete konu teşebbüs hakkında soruşturma açılmasına gerek olmadığı ifade edilmiştir.

I. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

I.1. İlgili Pazar

- (5) Dosya mevcudu bilgiler çerçevesinde ilgili ürün pazarı, “tekerlekli ve mobil yük taşıyan ro ro gemileri ile yapılan tarifeli deniz taşımacılığı hizmetleri (ro ro taşımacılığı hizmetleri)”; ilgili coğrafi pazar ise, “Türkiye-Avrupa arasındaki ro ro hatları” olarak belirlenmiştir.

I.2. Hakim Durumun Kötüye Kullanılmasına İlişkin Değerlendirme

- (6) Başvuru konusu iddialar, niteliği gereği 4054 sayılı Kanun’un “Hakim Durumun Kötüye Kullanılması” başlıklı 6. maddesi çerçevesinde ele alınmıştır. Bir eylemin hâkim durumun kötüye kullanılması olarak değerlendirilebilmesi için ilgili teşebbüsün hâkim durumda bulunması ve eylemin kötüye kullanma olarak kabul edilebilecek nitelikte olması gerekmektedir. Sözü edilen iki kriterden herhangi birisinin bulunmaması durumunda 4054 sayılı Kanun’un 6. maddesinin ihlalinden bahsedilemez.
- (7) Somut olayda öncelikle kötüye kullanma eyleminin, başka bir ifadeyle ayrımcılık unsurlarının bulunup bulunmadığı incelenmiştir.
- (8) Ayrımcılık, bu açıdan bakıldığında, teşebbüslerin kârlarını artırmak amacıyla, satılan malın farklı birimlerine ve/veya farklı müşterilere farklı fiyatlar ya da ödeme koşulları uygulaması olarak tanımlanabilmekte ve en çok fiyat ayrımcılığı şeklinde uygulansa da fiyat avantajına çevrilebilecek ödeme biçimi, vade, iskonto gibi her türlü unsuru kapsamaktadır. Ayrımcılık, yöneltildiği taraflara göre birincil seviye zarar doğuran ayrımcılık ve ikincil seviye zarar doğuran ayrımcılık olarak ikiye ayrılabilir. Birincil seviye zarar doğuran ayrımcılıkta, hâkim durumdaki teşebbüsün kendi faaliyet gösterdiği pazarlarda rakiplerinin aleyhine olacak ayrımcı davranışları söz konusudur. Bu tür ayrımcılık 4054 sayılı Kanun’un 6. maddesinin (a) veya (d) bendi kapsamında incelenmektedir. İkincil seviye ayrımcılıkta ise hâkim durumdaki teşebbüs kendisinin faaliyette bulunmadığı pazarlardaki müşterilerine yönelik olarak ayrımcı davranışlarda bulunmakta olup, bu kapsamdaki uygulamalar 4054 sayılı Kanun’un ise 6. maddesinin (b) bendinde yer bulmaktadır.
- (9) Başvuru konusu olayda, UN RO RO’nun BELLVİLLE ile aynı pazarda olmadığı görüldüğünden söz konusu iddiaların ikincil seviyede zarar doğuran ayrımcı uygulamalar çerçevesinde değerlendirilmesi gerekmektedir. Bu kapsamda, 4054 sayılı Kanun’un 6. maddesinin (b) bendinde “*Eşit durumdaki alıcılara aynı ve eşit hak, yükümlülük ve edimler için farklı şartlar ileri sürerek, doğrudan veya dolaylı olarak ayrımcılık yapılması*” kötüye kullanma örnekleri arasında sayılmıştır.
- (10) Esasen, hakim durumdaki bir teşebbüsün ayrımcı uygulamalarının rekabeti sınırlayıcı olarak nitelendirilebilmesi için aşağıda belirtilen koşulların gerçekleşmesi gerekmektedir:

14-02/41-19

- Ayrımcı uygulamada bulunulan teşebbüsler birbirinin rakibi olmalı,
  - Uygulama alıcı konumundaki rakiplerin birini diğerine karşı rekabette dezavantajlı hale getirmeli,
  - Eşit olmayan ticari işlemlere farklı fiyat uygulanması rekabet hukuku açısından fiyat ayrımcılığı olarak kabul edilmediğinden işlemler eşit durumda olmalıdır.
- (11) Ticari işlemlerin eşit olup olmadığının tespitinde kullanılan kriterler ise aşağıdaki şekildedir:
- Ticari işleme konu olan malın doğasına bağlı unsurlar (malın cinsi, niteliği, maliyeti gibi unsurların eşit olup olmaması),
  - Ticari işlemlerin gerçekleştiği koşullar (teslimatın nerede, ne zaman yapılacağı, alıcı tarafından yapılacak ödemenin peşin veya vadeli olması, alım hacmi (miktarı) gibi tamamen alıcının talebinin sağlayıcıya hangi koşullarda yöneldiğinin belirlenmesine ilişkin koşulların eşit olup olmaması).
- (12) Konuya ilişkin olarak, ülkemiz ve mehz mevzuata sahip Avrupa Birliği içtihatlarına bakıldığında; farklı uygulamalarda bulunulan tarafların ya da söz konusu işlemlerin eşitliği değerlendirilirken farklı uygulamaya konu edilen mal ya da hizmetler arasında fiziksel ya da işlevsel benzerliklerin bulunması, işlemlerin benzer ticari içerikte olması ve benzer ticari koşullarda gerçekleşmesi, işlemlerin zamansal olarak birbirine yakın olması gibi unsurların önem kazandığı görülmektedir. Farklı uygulamaların, bu uygulamalara maruz kalan teşebbüsler bakımından rekabetçi dezavantaj yaratıp yaratmadığının değerlendirilmesi noktasında ise, uygulamayı gerçekleştiren hâkim durumdaki teşebbüsün vazgeçilmez bir ticari taraf olması, bu teşebbüsün gerçekleştirdiği uygulama sonucu ortaya çıkan farklılığın önemli düzeyde olması ve uzun süre devam etmesi, farklı uygulamalara konu edilen mal ya da hizmetin müşterinin maliyetleri içindeki payının büyük olması gibi unsurlar aranmaktadır.
- (13) Tüm bu açıklamalar dikkate alınarak başvuru konusu olay incelendiğinde, BELLVILLE'nin UN RO RO'dan 03.10.2013 tarihinde saat 15.00 civarında Pendik-Toulon hattı için navlun fiyatı talep ettiği, aynı gün içinde tekrar e-posta ile bir hatırlatma gönderdiği, ertesini gün 04.10.2013'te saat 10.40 dolaylarında UN RO RO'nun fiyat teklifinin firmaya e-posta vasıtasıyla ulaştığı görülmektedir. BELLVILLE, bu süre zarfındaki gecikme nedeniyle müşterisini UN RO RO'dan fiyat teklifi almış bir diğer nakliye firmasına kaptırdığını belirtmektedir. UN RO RO tarafından yapılan açıklamada, başvuru konusu talebin özel hat taşımacılığı olduğu ve bu tip taşımalarda hat, sayı ve süreklilik gibi faktörler gözetilerek müşterilere farklı fiyat tekliflerinde ve önceliğinde bulunulabildiği ifade edilmiştir. Esasen, müşterilerin farklı nitelik ve hacimdeki mal ve hizmet taleplerinin hakim durumdaki sağlayıcılar tarafından farklı koşullarda değerlendirmelere tabi tutulması ticari hayatın doğası gereğidir. Söz konusu uygulamaların ayrımcılık hali olarak değerlendirilebilmesi için alıcıların eşit durumda olması mutlak şarttır. Eşit durumda olmayan alıcılar için farklı fiyat uygulaması yapılabilmesinin önünde engel bulunmamaktadır. Kaldı ki, ayrımcı uygulama için, hakim durumdaki teşebbüsün alıcı konumundaki rakiplerden birini diğerine karşı rekabette dezavantajlı hale getirmesi gerekmekte; dezavantajlı durumun sonucunda ortaya çıkan farklılığın önemli düzeyde olması ve uzun süre devam etmesi gerekmektedir. Ancak ilgili olay bakımından, UN RO RO'nun 24 saatten kısa bir sürede navlun fiyat teklifini değerlendirerek teşebbüse gönderdiği anlaşılmaktadır. Özel hat taşımacılığı için gelen fiyat tekliflerinin daha önceden ilan edilen fiyatlar üzerinden değil müşteri özelinde

14-02/41-19

değerlendirildiği dikkate alındığında, söz konusu gecikmenin hakim durumun kötüye kullanılması olduğu sonucuna varmak hakkaniyete uygun düşmeyecektir. Kaldı ki başvuru konusu uygulamaların birden fazla kez tekrarlandığı ve uzun süreli olduğuna ilişkin bir iddia da bulunulmamaktadır.

- (14) Sonuçta, başvuru konusu iddia incelendiğinde 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesi çerçevesinde bir ihlalin oluşmadığı kanaatine varılmıştır.

J. SONUÇ

- (15) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre, 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca şikayetin reddi ile soruşturma açılmamasına OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.